

OPZZ/AR/1179/2020

Warszawa, 9 czerwca 2020 r.

Szanowny Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

Przekazuję w załączeniu opinię Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych do prezydenckiego **projektu ustawy o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19** (druk sejmowy nr 406), podkreślając, że na etapie prac legislacyjnych w Sejmie, nie mieliśmy takiej możliwości.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych wyraża głęboką dezaprobatę wobec przyspieszonego trybu pracy nad prezydenckim projektem ustawy o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19. Projekt ustawy został złożony w Sejmie 3 czerwca 2020 r., a już następnego dnia został skierowany do pierwszego czytania na posiedzeniu Sejmu. Projekt nie został przekazany w ustawowym trybie partnerom społecznym reprezentowanym w Radzie Dialogu Społecznego tj. reprezentatywnym organizacjom strony pracowników i strony pracodawców, co stanowi istotne uchybienie zasadom poprawnej legislacji i naruszenie trybu konsultacji społecznych, tym bardziej, że przedmiotowa materia regulacji dotyczy wprost obszaru rynku pracy i pracowników. Dodatkowo, projekt ustawy decyzją Sejmu, po krótkiej dyskusji klubów i kół parlamentarnych wyrażających swoje stanowiska podczas plenarnej debaty ogólnej, został niezwłocznie skierowany do drugiego i trzeciego czytania, a następnie uchwalony w tym samym dniu tj. 4 czerwca 2020 r. Ostatecznie więc, na żadnym

etapie błyskawicznego, zaledwie kilkugodzinnego procedowania, jako OPZZ nie mieliśmy możliwości wyrażenia opinii do projektu, nawet podczas dyskusji w ramach posiedzenia sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, która nie została zwołana.

Pośpiech towarzyszący procedowaniu projektu i decyzja o rezygnacji z poddania go konsultacjom społecznym budzą nasz stanowczy sprzeciw. Tym bardziej nie do zaakceptowania jest fakt, że propozycje zawarte w projekcie stanowią niedostateczne wsparcie finansowe dla osób, które straciły źródło przychodu ze względu na sytuację gospodarczą spowodowaną kryzysem wywołanym epidemią COVID-19, a jako przedstawiciele strony pracowników tj. reprezentatywna organizacja związkowa, nie mieliśmy możliwości wyrażenia naszego stanowiska w tym obszarze.

Niezależnie od przedstawionego powyżej braku konsultacji społecznych, OPZZ przedstawia poniżej stanowisko do projektu.

1) Zasiłek dla bezrobotnych

OPZZ od wielu lat postuluje wprowadzenie rozwiązań na rzecz poprawy sytuacji materialnej osób bezrobotnych. Obecnie obowiązująca w Polsce wysokość zasiłku dla bezrobotnych jest rażąco niska, np. zasiłek dla osób ze stażem pracy od 5 do 20 lat wynosi 881,30 zł, co stanowi zaledwie 17 proc. przeciętnego wynagrodzenia. Projekt ustawy o dodatku solidarnościowym zakłada wzrost zasiłku dla bezrobotnych do poziomu 1200 zł, co stanowić będzie ok. 23 proc. przeciętnego wynagrodzenia. OPZZ ocenia zaproponowaną podwyżkę jako dalece niewystarczającą i domaga się zwiększenia zasiłku dla bezrobotnych do poziomu rekomendowanego w Konwencji nr 168 Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), czyli do poziomu co najmniej 50 proc. ostatniego wynagrodzenia. Zalecane przez MOP określenie zasiłku dla bezrobotnych w odniesieniu do utraconego wynagrodzenia ma na celu uchronienie osoby bezrobotnej przed radykalnym obniżeniem poziomu życia w okresie poszukiwania zatrudnienia.

Prezydencki projekt ustawy nie jest odpowiedzią na oczekiwania społeczne, związane zarówno z wysokością zasiłku dla bezrobotnych jak i zasadami jego przyznawania.

Po pierwsze: proponowana w prezydenckim projekcie ustawy wysokość zasiłku dla bezrobotnych, która ma wynosić 1200 zł miesięcznie w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa do zasiłku oraz 942,30 zł miesięcznie w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku – nie jest odpowiedzią na główny problem rażąco niskiego poziomu zasiłku dla bezrobotnych utrzymujący się od kilkunastu lat. Kwoty te są minimalnie większe niż obowiązujące i w przyszłości nie będą gwarantem zabezpieczenia potrzeb życiowych osób bezrobotnych.

Po drugie: projekt ustawy opiera się na błędnym założeniu odnośnie uzasadnienia potrzeby podwyższenia kwoty zasiłku dla bezrobotnych od wzrostu liczby osób tracących pracę na skutek epidemii COVID-19 oraz zmniejszenia ilości nowych ofert na rynku pracy. W tym miejscu warto przytoczyć dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazujące, że stopa bezrobocia wzrosła w kwietniu 2020 r. do poziomu 5,8 proc., a więc o 0,4 pp., lecz liczba ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do urzędów pracy w maju 2020 r. wyniosła 72,2 tys. i była o 14 tys., czyli o 24 proc. wyższa niż w kwietniu 2020 r.

Zdaniem OPZZ argumentem uzasadniającym wzrost wysokości zasiłku dla bezrobotnych nie powinien być wzrost wskaźnika stopy bezrobocia, a rażąco niska wysokość zasiłku. Zasiłek dla bezrobotnych w Polsce powinien być powiązany z wysokością wynagrodzenia osoby bezrobotnej otrzymywanego przed utratą pracy.

Po trzecie: uzależnianie wzrostu wysokości zasiłku dla bezrobotnych od wzrostu wskaźnika stopy bezrobocia jak wskazuje prezydencki projekt ustawy jest rozwiązaniem niespotykanym w innych krajach Unii Europejskiej. Dlatego zdaniem **OPZZ rozwiązaniem wartym rozważenia jest zróżnicowanie wysokości zasiłku dla bezrobotnych w zależności od sytuacji rodzinnej osoby bezrobotnej.**

W Unii Europejskiej regułą jest powiązanie zasiłku dla bezrobotnych z wynagrodzeniem otrzymywanym przed utratą zatrudnienia niezależnie od zmieniającej się stopy bezrobocia, np.: we Francji zasiłek dla bezrobotnych nie może być niższy niż 57,4 proc. wynagrodzenia, a maksymalnie wynosi 75 proc. wynagrodzenia; w Niemczech zasiłek dla bezrobotnych stanowi 60 proc. bądź 67 proc. wynagrodzenia, a w Hiszpanii zasiłek dla bezrobotnych wynosi 70 proc. wynagrodzenia. Innymi kryteriami brany pod uwagę przy ustalaniu wysokości

zasiłku dla bezrobotnych w krajach UE jest sytuacja rodzinna osoby bezrobotnej i liczba posiadanych dzieci, np. w Niemczech osoba posiadająca dzieci otrzymuje 67 proc., a osoba bezdzietna 60 proc. poprzedniego wynagrodzenia; w Belgii samotni rodzice oraz osoby zamieszkujące z rodziną będącą na ich utrzymaniu mogą liczyć na wyższe zasiłki dla bezrobotnych, a w Finlandii oraz Grecji - podstawowa kwota zasiłku dla osób bezrobotnych ulega zwiększeniu wraz ze wzrostem liczby dzieci na utrzymaniu.

2) Świadczenie solidarnościowe

OPZZ negatywnie ocenia wprowadzenie dodatku solidarnościowego.

Zgodnie z projektem dodatek jest świadczeniem w wysokości 1400 zł przyznawanym dla osoby, która podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy przez łączny okres co najmniej 90 dni w 2020 r. i z którą po dniu 31 marca 2020 r. pracodawca rozwiązał umowę o pracę za wypowiedzeniem lub której umowa po dniu 31 marca 2020 r. uległa rozwiązaniu z upływem czasu, na który była zawarta.

OPZZ przypomina, że osobom pracującym na własny rachunek czy na umowach cywilnoprawnych rząd przyznał w Tarczach antykryzysowych znacznie wyższą kwotę 2080 zł jako rekompensatę za utracone dochody. Stąd świadczenie solidarnościowe nie powinno być niższe niż świadczenie postojowe. Warto przypomnieć, że to od wynagrodzeń pracowników zatrudnionych na umowę o pracę odprowadzane są składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości prawie 2,5 procent ich wynagrodzeń a w zamian otrzymują oni niższe świadczenia! Rocznie suma składek na te fundusze wynosi około 14 miliardów złotych.

Nie do przyjęcia jest także rozwiązanie uniemożliwiające łączenie pobierania świadczenia solidarnościowego z zasiłkiem dla bezrobotnych. Projekt przewiduje bowiem, że w przypadku nabycia prawa do świadczenia, prawo do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ulegnie zawieszeniu na okres od dnia nabycia prawa do dodatku solidarnościowego do dnia jego utraty.

Reasumując, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych domaga się realnych i uzgodnionych z partnerami społecznymi w Radzie Dialogu Społecznego systemowych rozwiązań ustawowych, w zakresie zwiększenia

wysokości zasiłku dla bezrobotnych ale także zwiększenia jego dostępności jako powszechnego świadczenia dla osób tracących pracę.

Obecny prezydencki projekt ustawy o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID -19 nie spełnia tych oczekiwań.

Z poważaniem

Przewodniczący OPZZ

Andrzej Kadzikowski